

VIENYBĖ LIEUVNIKU

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 36.

Brooklyn, N. Y., 8 d. Rugsėjo (September) 1909 m.
 ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIV

Statistikos klausime.

Jau keletas metų atgal buvo Amerikos lietuviškuose laikrašiuose garsinamas skaitlius lietuvių Amerikoje su pažymėjimu: maždaug tiek ir tiek yra lietuvių Jungtinėse Valstijose. Vienok tikro skaitliaus nieks nežinojo ir dabar nežino. Tam tikslui ir yra šiandien pakeltas klausimas mūsų laikrašiuose apie atskirą ir teisingą Amerikos lietuvių statistiką, kaip priedinį darbą abelnajai statistikai visų Amerikos gyventojų, kuri bus daroma ateinančiais metais. Laikraščiai: „Vien. Liet.“, „Lietuva“ ir „Tėvynė“ plačiai jau pajudino šį gilių ir svarbų klausimą, jau tapo išreikštos mintis daugelio parvienių ypatų, kaip pradeti darbą. Stoka tik plano bendrumos.

Dėlei šito Brooklyno lietuvių draugijos, 28 liepos š. m. sušaukė tam tikrą konferenciją. (Dalyvavo nuo aštuonių įvairių draugijų pasiuntiniai). Kadangi pajudintas klausimas apie statistiką vien tik da iš tolo buvo laikrašiuose gvidentas, todėl konferencija bude rimčiau ir giliau įžvelgti minėtan klausiman ir po ilgų apkalbėjimų, užbaigdama posėdį, atrado už reikalingą išrinkti komisiją, kuriai pavedėta klausimą, apdirbus giliau ir plačiau, perduoti dėl apsvarstymo sekantai konferencijai.

Komisija savo posėdžiuose

visapusiškai tardė-gvildeno,

aiškinosi statistikos klausimą ir priėj prie sekancio išvedimo:

Plačioje prasmėje to žodžio, statistika yra tyrinėjimas arba mokslas apie žmonių daugumą, paremtas ant skaitlinių ne pavienių asmenų (ypatų), bet aplamai visų, draugų su visais jų gyvenimo apsi- reiškimais. Todėl ir lietuvių

statistikos.

Mat svarba yra ne rinkime

medžiagos dėlei statistikos,

bet josios sutvarkymas, apdir-

bimas ir išvedziojimai, kurie

butinai reikalauja daug laiko,

daug darbo ir daug iškaščių.

Komisija atrado už reikalin-

gą sušaukti antrą konferenciją,

kuri įvyko 25 rugpjūčio

š. m.

Antra konferencija, išklau-

sius komisijos raporto ir pri-

ėmisi jį su tulais pataisy-

mas, patvirtino: kad rinkimas

statistikai medžiagos ir išva-

džiojimai yra darbas painus ir

nelengvas, reikalaujantis daug

triuso, daug iškaščių (pinigų)

ir specialistų darbininkų. *)

Tačiaus, antra konferencija,

nurodžiusi svarbesnius punk-

tus statistikos klausime, pave-

dė tā vėl antrai komisijai ap-

dirbti ir sutvarkius apskelbti

laikrašiuose, kad visuomenė

svarstyti.

Visuomenės svarstymui pa-

*) Ar nepadidinta tas viskas?

kančius klausimus arba rubri-

rikas:

1) Vardas, pavardė, lytis ir kur gimus? 2) Kiek turi metų? 3) Ar vedės ir kur Lietuvoje ar Amerikoje ir kur šeimyna? 4) Ar moka skaityti ir rašyt ir kokius laikraščius skaito? 5) Eijo ar eina ir, koki augštėsnių mokslo? 6) Kuom užsiima arba koki darbą dirba? 7) Kiek uždirba ir kaip dirba: nuo valandų arba nuo stukų? 8) Ar turi nejudomą turta ir kokia jo vertė? 9) Ar priguli prie draugijų ir prie kelių? 10) Kiek metų kaip Amerikoje?

11) Priežastis emigracijos?

12) Ar ketina gržtai Lietuvon?

13) Ar turi ukésystės (pilietyškumo) poperius ir kokius?

14) Ar lanko bažnyčią, kokią ir ar priguli prie parapijos?

15) Iš kokio pavieto atkeliau?

16) Apart pri-

gimtos kalbos, ar daugeliu kalbų susikalba?

Komisija, sutvarkiusi rubrikas, atrado, kad surinkus statistikos medžiagą, pagal augščiau nurodytas rubrikas, statistikas galėtų padaryti rimtus išvedimus, kurie maždaug apšvestų Amerikos lietuvių gyvenimą.

Svarstyti arba kalbėti apie nejudinamąją nuosavybę. Nejudinama nuosavybė yra tai žemė ir namai, ir kiekvienas su pasigérējimu trokšta tokį turta išgyti. Daug tukstančių metų atgal, tokia nejudinamąją nuosavybę, kaip žemę, žmogus galėjo sau laisvai pasiimti, ja išsidirbti ir ant jos apsigyventi. Namus galėjo sau pasistatyti, kur nori, pasirenkant medžius iš bent girių, ir už tą viską nereikėdavo mokėti nei grašio, kadangi tą laiką žmonės dar nežinojo vertes aukso nei sidabro, nei gi iš jo giminės vergijos. Pamatinis supratimas pas juos buvo tokis, kad medžiai ir žemė — kas dabartiniam laike skaitosi nejudinamuoju turtu — yra tai visų savastis, nes tai paties Dievo turtas, kuris turi visiem žmonėms lygiai priklausyti. Bet, šimtmečiams einant ta nuomonė persikeitė. Žmogus gyvenantis ant žemės, įvedė privatinių turta, kurio atvaizdinimui išrasta mainas pinigais. Dabar pamazėl, žemė ir namai pradėjo pereidinti į privatiškų ypatų rankas; buvo tai stipresni per prievarą pasisavina, tai paskiaus už pinigų nuo visuomenės atpera žemę ir miškus. Tankiai žmonės fiziškai tvirtesni pavergdavo silpniesnius, užimydavo didelius žemės plotus,

duodame šiuos punktus: 1) Statistika visuomeniškas darbas. Taigi visuomenė turėtų išrinkti komitetą, kurio priėrystė butų rupinties statistikos fondu. 2) Turėtų prisidėti prie įsteigimo fondo ir padaryti jau pradžią vyriausios ir turtinčiausios draugijos Amerikoje. 3) Prie komiteto, kuris suranda žinovus ir specialistus statistikai darbininkus, turi būti atskira įstaiga (biuras) su archivu. 4) Biuras, pagal reikalingumą, nurodo skyrius, kokius statistikos medžiagos rinkėjai privalo užpildyti.

Komisija talpindama šį straipsnelį „Vienybėje Lietuvniku“ meldžia ir kitus laikraščius perspauzdinti, idant tuom ir platesnę visuomenę paakinti prie svarstymo taip svarbus ir gilaus klausimo, kokiui yra statistika.

Nejudinamoji nuosavybė.

(Keletas žodžių prie lietuvių kolonizacijos.)

Mes tankiai kalbame apie nejudinamąją nuosavybę. Nejudinama nuosavybė yra tai žemė ir namai, ir kiekvienas su pasigérējimu trokšta tokį turta išgyti. Daug tukstančių metų atgal, tokia nejudinamąją nuosavybę, kaip žemę, žmogus galėjo sau laisvai pasiimti, ja išsidirbti ir ant jos apsigyventi. Namus galėjo sau pasistatyti, kur nori, pasirenkant medžius iš bent girių, ir už tą viską nereikėdavo mokėti nei grašio, kadangi tą laiką žmonės dar nežinojo vertes aukso nei sidabro, nei gi iš jo giminės vergijos. Pamatinis supratimas pas juos buvo tokis, kad medžiai ir žemė — kas dabartiniam laike skaitosi nejudinamuoju turtu — yra tai visų savastis, nes tai paties Dievo turtas, kuris turi visiem žmonėms lygiai priklausyti. Bet, šimtmečiams einant ta

nuosavybė: žemės sklypelį, namus,

etc. Taip ve ir Amerikoje

kulturos šalyje, įvairių tautų

žmonės mėgina apsigyventi

kiek galima artesnėse tarp sa-

vujų žmonių apylenkese, apsi-

perka sklypelį žemės — savas-

ties ir net neįsileidžia į tas vie-

tas kitataučių.

Tik pas lie-

tuvius gi, ant nelaimės, nors

jie ir yra žemdirbių šalies vai-

kių, nėra da išsidirbusio supra-

timo, kokią turi didelę svar-

bą sutaupojimas pinigų ir iš-

gijimas nejudinamosios nuos-

avybės. Per tai mes ir matome,

kaip Amerikoje lietuvių

nuosavybę, bet žiuri, kad to-

kių butu ir atsakančioje vie-

pasisavindavo girią, auksą ir fabrike, tai turi kur galvą pri-
duodame šiuos punktus: 1) pasisavindavo girią, auksą ir fabrike, tai turi kur galvą pri-
sidabą, iš kurių vėliaus pradėta dirbtai ir pačius pinigus; graži išmoka namelio rando-
grausti; o jei ne, tai paskutinį prisidėta dirbtai ir pačius pinigus; graži išmoka namelio rando-
grauasti; 2) Turėtų prisidėti prie įsteigimo fondo ir padaryti jau pradžią vyriausios ir
specialistus statistikai darbininkus, turi būti atskira įstaiga (biuras) su archivu. 3) Prie komiteto, kuris suranda žinovus ir specialistus statistikai darbininkus, turi būti atskira įstaiga (biuras) su archivu. 4) Biuras, pagal reikalingumą, nurodo skyrius, kokius statistikos medžiagos rinkėjai privalo užpildyti.

Komisija talpindama šį straipsnelį „Vienybėje Lietuvniku“ meldžia ir kitus laikraščius perspauzdinti, idant tuom ir platesnę visuomenę paakinti prie svarstymo taip svarbus ir gilaus klausimo, kokiui yra statistika.

Tautos nėra da iš neįsileidžia į tas kitataučių.

Tautos nėra da iš neįsileid

ti tokiu ir lietuviu, kurie pasiverge virš minetiems vertelgomis ir makleriams už keletą dolerių, traukia savo kumus, kaimynus, gentis ir draugus pirkti žemę tokiose vietose, kuriose jokios ateities buti negali; įkalba jiems, kad toje vietoje pirkdami jie bus laimingais ir kad tokioje turės gera ateitį, taip gi kad žmonės, nuo kurių jie perka, esą užtikėtini ir kad toks pirkimas teisingas; bet apie tai, ką kalba, ir jie patys neturi mažiausio supratimo ir nežino nei gi galitkrai pasakyti, ar tas viskas teisingai taip yr. Tikrai patirta, kad kolonizacija nėra taip lengvai suprantamu ir per matomu dalyku, ir dėl to tokiamate atvejyj butinai reikalingi žmonės, ne tik teisingi, bet ir gerai apsižiung su žemės vertebe ir miestų ugiu. Nesa nežiurint į tai, kaip butų žmogus teisingas, jei tik jis nesupras ir nepermatus reikalo, kuriuomi bando užsiimti, visuomet tokis žmogus, ne tik sau padarys nesmagumą ir skriaudą, bet ir savo geriausiam kumui, kaimynui ar draugui ir, jis tā kartais padarys ne su tikslu, kad savo ištikimą draugą prigauti, bet tik dėl to, kad jis apie tą dalyką nieko arba mažai ką teišmanė.

Kaip žinome New Yorkas ir Brooklynas yra viena iš didžiausių lietuvių kolonijų po Chicagos, bet čionai lietuvių labai iškrikę, labai mažai tēraturinčių kokią-nors nejudinamą nuosavybę, pertai biednai pasilaiko ir nuolatinu stiprių kolonistų beveik kaip ir nėra. Aš todėl ir patarčiau Rytinių, o ypač Manhattano ir Long Island salų lietuviams du dalyku: 1) pasistengti šitose dvisalose stipriai lietuviams apsisesti, apsipirkus žemę ir namus, pakol dar prastam darbininkui prieinama kaina *); 2) pareikalauti nuo „Martus Realty Co.”, kad surašytų listą parankiausią šiose apylinkės vietų, tinkamų lietuviams ant šių salų ir išplatintų tasilistas tarp lietuvių. Reikia prie vietų mums apipirkti ant šių salų žemę, reikia padėti pamatai nuolatinėms mūsų kolonioms ir lietuvių kultūriskam išsigriebimui prie nuosavybės. To nepadarys mums svetimtaučiai agentai, kurie pardavinėja pelkes ir prigandinėja lengvątikius lietuvius. Cion reikia stiprios ir teisingos iniciatyvos, reikia geležinių ir stiprių rankų darbo. Tokia aš ir nurodžiau viršų minėtą lietuvių žemės pardavinėtojų bendriją. X-as.

*) O kad žemė ir namai greitu laiku bus darbininkams nebeįkanamu daiktu, tą liudija jau dabar kiliant kaina. Vienas iš New Yorko rimčiausiu laikraščiu „Evening Post” (28 d. Aug. 09.) surinko skaitlines įvairiaus laikais kilusios ir puolusios žemės vertybės New Yorko apygardėse. Pasirodo, kad po kiekvienam dešimtmetyniu išdarbijų kriziui — tokiam, kaip buvo paskutiniuose dvejais metais — žemės kaina vis pakyla nesuliginamai augščiai savo pirmesnės vertybės. Po 1907 — 1908 m. krizio idėti žemės ir namuose pinigai atnešė jau 10% ir 15% pelno. Nuo ateinančio gi rudens nejudinamoji nuosavybė da labiaus ant šių salų pabrangas, pasidėkavojant projektojamies naujiems tunelių gelžkeliamams ir kanalamams.

Norintiemis mokinties.

Ant kiek yra tuomtarpu žinomas Amerikoje mokslinės, kuriose galima butų prasiliuanti, ypač nežinanciam atskančiai angliskos kalbos, — tokiu viena yra Valparaiso Universitetas. Nesakymis jau, jogi šita mokslinė yra geresnė už kitus universitetus; jei tebéra jaunutė, nes vos du metu sukako kaip įgijo univerziteto teises. Vienok reikia pripažinti, kad šis universitetas gana sparčiai auga, ką liudija mokinį skaičius: treji metai atgal buvo tik apie tris tukstančiai, o šiandien gi skaičoma viršaus penkių tukstančių. Dvejais paskutiniuose metais pristatė keturis didelius naūmus. Iš viso jau yra vienuolika trobėsių: septyniuose išguldoma lekcijos, o keturiuose valgyklos ir šiaip kambrai moksleiviams gyvent.

Jaunimui — merginoms ir vaikinams, labai linkėtina žiūoti mokinies Valparaisan, viena, kad čia mokinama ir lietuviškos kalbos; antra — pirosnis pragyvenimas, kaip kitose mokslinėse, nes su \$200 galima pragyventi per metus; trečia, — kad svetimtaučiamis yra tam tikri kursai, kuriuose prirodoja jaunimą i augštėsnes klesas.

Valparaise galima mokinies: medicina; užbaigti teisių, aptiekystes, mokslinė arba gamtos mokslų, kliasiškų arba kalbų, komercijos, muzikos (vidutinė kura), dainavimo, civilines inžinerijos, kurį datik šiemet įvedė) ir kitus kurss. Daug nei nerašysiu apie pačią mokslinę, nes jau nežma buvo laikraščiuose apie ją; tik tiek tarsi, kad pasidėkavojant lietuviškiems laikraščiams, turime Valparaise jau apie 100 lietuvių; užpereita metė užbaigė gamtos mokslų kursą (scientific) A. Yuskai. Pereita metė, H. J. Vaičiunas; toliaus tikimės bus ir daugiaus.

Patogiausias laikas atžiūoti į šią mokslinę — apie 21-mą rugėjo, nes tada prasidės studentiški mokslinės metais. Taigi norinčios ir norintieji mokinies, o geizdamis kokių nors informaciją, malonėkite rašyti, įdėdami dviejų centų krasos ženklelių, sekantį adresu:

E. G. Klimas,
R. 1 Stiles Hall,
Valparaiso, Ind.

Kareivio balsas.

Mums rašo jaunas lietuvis kareivis, K. Ar. iš Saratovo apie labai pasunkėjusias Rusijos kareivių sąlygas, ir taip pati sako: „Kareiviu neleiko žmogaus vietoj. Baisus skurdas jiems, beveik badu reikia nokti... Ne iš gero dauguma Rusijos valstiečių sau pirštus kapojasi, nuodus geria ir tyčiomis galą pasidaro, kad tik atsiliuosuot nuo kareivijos pareigų... Perserigu vientaučius amerikiečius, katrie yra pabėgę nuo karei-

vystės, kad veli geriau atsidaudumet ir tévynės, bet negrižtumet atgal...“

Red. — Mums regis, kad tuom labiaus nereikia nuo kariomenės šalinties, jei valdžia taip blogai ją užlaiko. Šitokion kariomenėn ypač reikia stoti geriemis vyrukams ir vesti revoliucijinė agitacija. Ivarjinta ir nualusi kareivų dvasia bus lengva pakelti prieš tokiai valdžią, kurios ji jau neapkenčia. Rusijos konstituciinė laisvė daug greičiau bus galima atsiki, kada pasielgs armija.

Iszeiviu daina.

Eikim, vyrai, į Tévynę Aplankyt tévų kapus, Eikim ten į mūs gimtinę Išvist brolių mūs vargus.

Mės čia ramus sau vis giedam, Dienas linksmai leisdami; Ir užmiršom jujų bédas, Sau tik turtus kraudami. Jie ten varsta, prakaituoją, Dieną, naktį dirbdami, Jie ten verkia ir dejuoja Sausą plutą krimsdami.

Melsvas dangus — debesiuotas,

Šviesi saulė — jiems tamsi; Žalias miškas — jiems miglotas,

Paukščių giesme — ne garsi.

Ne gegutė ten kukoja, Per sodelį skrisdama — Motinėlė ten vaitoja Savo vaiko verkdama.

Užauginio, išauklėjo Pulką vyru — aržuolą, Siandien juos ji palydėjo Ten į šiaurius ant vargų.

Rauda senas tévuzelis, Savo rankas laužo jis, Alpsta žilas vargdienelis, Kad jo toli paspirtis.

Nieks laukų nebeakėja,

Nér kam šerti žirgelius; Sesės rutų nebesėja:

Jos apleido darželius;

Jos ne rožės ten rasotas

Skina ryta daržely,

Savo veidus ašarotus

Prausia skaisčiam upely.

* * *

Kur gi béra tie laukeliai Tarpe girių ošiančiu, Kur žalieji tie gojelai Tarp upelių kriokiančiu?

Kur lelijų tie darželiai

Sesutelių — angelų?

Kur bérerieji tie žirgeliai

Mūsų brolių karžygių?

Vis tai priešai mums padarė,

Mus jie baigia jau naikint;

Mus svetur jau jie išvarė,

Kad savų čia privaisint.

Eikim, vyrai, į Tévynę

Aplankyt tévų kapus,

Eikim ten į mūs gimtinę

Išvist brolių mūs vargus...

Tautonis.

PERŽVALGA.

*) Iš So. Bostono mums praneša spauzdintu lapeliu, jog tenai jau pirmiai susitvėrusi draugija dainininkų-choras vardu „Birutės Kanklės”,

dabar jau apart dainų ir koncertų pasižada veikti plačiau butent surengti paskaitas, pranešimus, etc. Spalio 2 d. draugija rengiant jau antrą koncertą. Atsišaukime „Birutės Kanklių” pirminkas p. A. Žymantas tarp ko kito pasidžiaugia rupestingumu merginų: „Kituose miestuose, sako, girdžiasi aimanavimai, jog merginos nenori lavinties, o pas mus, tiesą sakant, merginos beveik pirmesnės negu vaikinai; retai apleidzia praktikas. Yra tokiai, kurios atvažiuoja iš kito miestelio; moka pinigus, trukdo laiką, bet atlieka savo tikslą — lavinasi”.

Zinoma, reikia tokios mergaitės pripažinti garbę.

**) Gražų pavyzdį randame „Liet. Ukininke” aprašyta, kad Žemaitijoje (Kretingoje ir kit.) atsirado nauja apšvietos agencija — tai lietuvių vakuvinai laikraščių pardavinėtojai, net tam tikrus savo profesijos ženklelius įsitaisę. Be abejonės ta agencija ilgainiui pavirs į rimtą sajungą, kaip va Amerikoje „Newsboys Association”. Kodėl tarp Amerikos lietuvių neįskurti tokiai lietuviškų laikraščių pardavinėtojų profesijai? Juk tai lengvas, pelningas ir pratikus užsiemimas.

**) Mums prisintė spaudintą atsišaukimą į S.L.A. kuo pas. Atsišaukime yra tilpusi rezoliucija iš 24-to seimo S.L.A. Pasirašė po jaja delegatai skaičiuje 31, nurodo, jog visuotinas balsavimas netiesotai buvęs panaikintas, todėl užklausia kuopas: 1) kiek narių reikalauja, kad visuotinas balsavimas pasiliktu vėl ant toliau; 2) kiek narių nori, kad jis butų panaikintas. Tokius atsakymus nurodoma siuštam tikros komisijos adresu: J. P. Tuinila, 291 4-th st., So. Boston, Mass.

**) Prigavikai. Lenkiški laikraščiai plačiai rašo apie tulę gaujelę Wilkes-Barre, Pa. prigavikų pasivadinusių bankine firma Vladislovo Reinke ir atidengusi savo „skyrius” da ir kituose Pennsylvanijos miesteliuose: Mt. Carmeliuje, Chester’je, taipgi Philadelphia priemiestyje Frankford’je ir Richmond’je. Suėmus apie \$45.000 iš lietuvių ir lenkų, firma staiga subankrutino ir jos vadovas Reinkė išnyko iš skolininkų padangės, kaip dumas. Wilkes-Barre’s lietuvių taipgi pranešė, kad pas juos viena banka subankrutijusi, tik nėzina, ar tai buvo ta pati, ar dar kita, kurios užveisda buvęs žinomas Bagočius.

**) „Draugas” minyškoms rupinasi. Wilkes-Barre’s „Draugas” perspauzdino iš „Tévynės” kun. J. Žilinsko straipsnį „Reikalauose jubilėjus, statistikos ir vadovelių”, ir redakcijos pastabose kita tiek „pastebėjo”, ką tas straipsnis turėtų reikšti. Išeina, pagal D-gą, visa straipsnio agitacija už apvaikščiojimą 40 metų sukaktvių lietuvių emigracijos Amerikon susiveda į tikslą, kad surinkus kuo daugiau aukų, o tos aukos apverstas vadoveliams leisti, o tie vadoveliai taip parašius, kad

prie minškų systemos pritiktų, nes sako: „Vadovelių rasytojai turi susižinoti pirmuviso su Amerikos lietuviškų (suprask: minškiniai, nes kitokiu nėra) mokyklų mokytojais, ypač su šv. Kazimiero Seserimis”. — Pirm to „Draugas” turėtų parodyt visuomenei, ko tos „seseris” mokiniai, tada jų metodą pilišti. Jeigu jos tik poterių mokėj ir plėtos kun. Saurusai asketizmą ir pažvalgas apie etiką, tai toks minškų mokslas nereikalauja jokių vadovelių. Apie mokslą vadovelius „seseris” jau niekur nebesprendžia, jei bentlik kur tarpe mums nežinomu laukinių. Argi da prie tokiai „Draugas” ir lietuvius priškaito?

**) Tėv. Myl. Dr-stė įtariusi savo sanarium tam tikrus ženklelius, pavidale gužinėjai atlaguose nešioties. Jie lešiuosia po \$1.00. **) Nauji spaudos persekiomai. New Yorkinė „Sun” korespondentas praneša iš Petrapilės še kokią žinią: „Tarpe kitų policijai duotų paliepimų Vidaus Ministerija įsakė jieškoti, konfiskuoti ir naikinti „revoliucinės“ raštus lietuvių kalboje Amerikoje spauzdintus ir platinamus Šiaur-vakarinės rėdybose (Kauno, Vilniaus ir Suvalkų). Kokius raštus ministerija vadina „revoliuciniais“ ir kas juos apibudins, nežinia.

Į Lietuvos.

Vilniuje uždrausta gyventi iš kitų gubernijų išsiuistintiems po policijos priežiura. Toksai dabar išėjo ministerijos paaškinimas. Bet kas apsigyvenęs yra anksčiau to paaškinimo, tai tam Vilniuje gyventi valia.

Verkuose buk atrasti da bar po žeme rumai.

Naumiestis (Suv. gubernatorius) — išsiuistintiems po policijos priežiutės išskirti, kad kokių m ukininkui, vėlai iš turėti grįžtant (zinoma, gerai įgerusiam) pas Benoskalnį ar kur kitur prie krumų skersai kelio atsistojta, patį apkumščioja ir pinigus atima. Bet tankiai girdėti, kad ukininkai savo mergas ar piemenelius, surišę jų kojas ir rankas kur įkutę ar į jaujų užsidarę, primuša užtai, kad jų namuose pinigai prapuola. O paskui išgirsti nuo jų pačių drangu, kad atradę pinigus ten, kur patis buvo paslėpę.

Pernai Mančių sod. ukininkas G — us savo mergą jaujoje užsidarę primušė. Šiemet prieš Jonines Bilžių sod. ukininkas B — vičia primušė kotėje užsidaręs 12 metų piemenėlę, kad jis pavogus jo bernio 7 rublius ir 60 kapeikų nuo medžmeistrio pas jį dirbančio. Galų gale paaškėjo, kad ta vagystę padaręs jo antrasis bernas Bl. V — čius. Ir tai gražu!

Zižė.

Akmenė (Siaulių pav.). Gegužės m. iš Kivilų sodžiaus išvažiavo į Ameriką keli vaikinai. Nesenai juos visus parvarė atgal etapu. Iš jų atėmė visus pinigus ir pasportus. Pasportus sugražino, o pinigus vargai begaus. Tų vaikinų padėjimas labai vargingas. Kai-kurie iš jų išnuomavo savo žemę, išpardavę gyvolius ir dabar bus priversti eiti bernauti. Vyriausybė liepia reiškiai atgabenti, o agentas sakosi tų vaikinų nei pažinti nepažįstas. Ir daryk dabar žmogus ką bedares.

A. A. Narbutas.

Rugsejo 1 d. Vilniuje pradės eiti „Marijavitas“, šv. sakramento garbintojas, menešinis laikraštis su priedu „Marijavitų Žinios“. Rankraštis ir laiškus priima: 1) Kun. Grinkevičius Filipave, Suvalkų gubern. ir 2) Kun. Tulaba

Pasirodo, jog kai-kurie žmonės, sako, klebono Kazlauckį įkalbėti, padave spraušinkui meldimą, kad neleistų vakaro. Žiuoma, vyriausybėi to tik reikėjo. Ką gi, kleboneli, laimėjai iš to? Ištra

susirinko,— tai apsvarstyti sa-
vo reikalus ir kaip nors su-
tvirtinti silpnai gyvuojančias
kuopeles, kad išliktu nuo mir-
ties.

Sale buvo labai gražiai pa-
puošta pasidarbavimui K. Ar-
mino,— buvo nupieštas soci-
jalistiskas ženklas, o aplink
ženklą, ant balto audeklo rau-
domis raidėmis žodžiai

„Darbininkai visų šalių vie-
nykime, nes neturim nieko
pralaimėt, kaip tik retėžius!“

Apie nutarymus neminėsiu-
nes tie patilps „Kovoje“, jei
bent tą, kad apart kitko nu-
tarta parsikvesti pora kalbė-
tojų sustiprinimui silpnai gy-
vuojančią kuopą. Kalbėtojus
nutarta parsikvest šiuos: J.
Kačergiū ir F. Živatkauską
Užbaigus svarstymus šenado
riečių įnešta nors kiek paaud-
kuoti pagelbėjimui atkeliaut
Ameriką Jurgelionio, kuris
yra blogam padėjime. Aukų
surinkta \$5.65.

Bev-dė.

Laiškai Redakcijon.

Gerbiamoji Redakcija!
Meldžiu patalpinti sekantį
paaškinimą. „Vienu bės Lie-
tuvninkų“ 34 nr. kokis ten J.
Nenius atsišaukia į visuomenę,
kad apsisaugotų nuo p-lės
B. Michailiutes, kuri buk su
viliojusi vaikinus, ir tam pa-
našių niekniekių p. Nenius
prirašės. Jis tuomi begėdiš-
kai nuplēše garbę jaunai ir
nekaltai mergaitei, kuri taip
jauna budama — vos 17 metų,
priverstinai apleido savo bran-
gią tevynę Lietuvą. Jei ne-
apleidus, butų buvus gal jau
po budelių kalavija. J. Nenius
minėjo, kad minėta mergina
turi vyra Lietuvoje ir išdavu-
si į valdžiai. Tas yra kitaip,
nes gali but ji pati butų pak-
liuvisi ant kartuvių, o jokio
vyro neturi, taip gi jokių ir
prigavysčių nebubo, tik paži-
nojo J. Neniu, kuris liko iš
skirtas nuo kandidato ir išdri-
so garsint tokius niekus, kad
net baisu. Aš negaliu tylė-
matydama taip neteisiai, ant
viso pasaulio apšaukiant mer-
gaite.

Pasiliuku su pagarba
Marijona Balnienė,
580—24 str.,
Detroit, Mich.

Ar negalės kas atsakyti:
1) Ar gali but ruptura iš
gydyta be operacijos? 2) Jei-
gu reikalinga operacija, tai
kur ir kokiam ligonbutyj ar
prie kokio daktaro reikia
kreipties? 3) Kokios gali bu-
ti pasekmės nejieškant daktar-
iškos pagelbos? 4) Ar ga-
lima sunkiai dirbt, tokiam pa-
dejimė?

Abejojantis

ŠIS-TAS.

Mumijos užsilikimo paslap-
tis. Kas yra lankęs muziejus,
tas, beabejones, turėjo maty-
mumiją. Mumija, tai išžiu-
vęs žmogaus ar gyvolio kunas.
Paprastai buvo užlaikomi ku-
nai paveikslės mumijų pas-
se novės egyptiečius ir jie nesu-

nykdavo bėgyje tukstančių me-
tų. Mokslo vyrai ilgai tyri-
nejo, kaip jos galejo išlikti nuo
supuvimo ligi šių laikų, bet
tyrinejimai likosi tušti ir tapo
pripažinta, kad gudrus egyptiečiai
mokejo savo numirusių
genčių kūnus taip sutaisyti
(tankiausiai — išbalsamuot),
kad jie nepuvu ir amžiaus u-
siliko.

Paskutiniu laiku išėjo aikštėn, kad mumijos išliko nesupuvę pasidėkavojant ne gudrumi egyptiečių, bet pačiai gamatai. Tapė atrastas mikroskopas parazyto grybelis *Hyphpha tobicina*, kuris savo augimui reikalauja neapsakomai daug vandens. Ir jei tokie grybeliai pradeda veisties tik ką numirusio žmogaus kune—ji tuoju taip išdžiovina, kad jau jokis puvimas negalimas. To grybelio veisimasis ir sanlygos augimo dar nepartirtos.

P. Norkus.

Iš ūvedų gyvenimo. Pasakoja, kad tulose Švedijos apylinkėse žmonės taip teisingi, kad pačiose jiems leidžia sueiti ir išsirankioti savo laiškus iš tam tikro stalčiaus. Arba vėl sakoma, kad ant visų Švedijos tramvajų nėša konduktorių; pasažieriai patis nusiperkā bilietus iš pritaisyto aparato prie durų ir sudedą į kitą dėžutę tramvajuje. Švedas gedytusi prieš kitus pasažierius važiuoti be bilieto. Tokiu būdu patys pasažieriai atlieka konduktoriaus ir kontroleriaus pareigas.

Valstybių jurinė spėka. Iš priežasties šiometinio paskyrimo £3,000,000 (trijų miljonų svarų sterlingų) viršaus Anglijos laivynui padidinti, Londono laikraštis *The Economist* nurodo, kad Angliją laukia pavojus namie: nes besirupinama apgynimu savo salų nuo išsvajotų prieš, greitai sukels savo žmonių murmėjimą, kadaangi kas metas pasidaro vis sunkesni karės reikalams motesniai. O bijoties Anglijai nėš ko, nes štai kokia ji galybė turi ant jurių, sulyginus su kitomis valstybėmis. Skaitlinių lentute parodo, kiek tonų neš kiekvienos valstybės laivynas:

Anglijos	1,871,000
Francijos	801,000
Jungt. Valstijų	770,000
Vokietijos	693,000
Japonijos	445,000
Rusijos	320,000
Italijos	284,000
Austrijos	148,000

Tai yra, kad jeigu prieš Angliją išeitų karėn net ir vienos augščiau minėtos septynios valstybės, ir tai jų sujungta spėka praneštų Angliją tik mažesne puse. Bet tokio stebuklo pasaulis da nemate, kad septynios valstybės galėtų prie ko-nors vieno susiart. Kas link karės laivų, tai minėtas laikraštis po šitiek šarvuocių suskaito:

Škaicius:	Tonai:
Anglijos	887,000
Francija	337,000
Jungt. Valst.	406,000
Vokietija	364,000
Japonija	191,000

Kaip persų šachas pasirašo. Nevisi svieto valdonai taip trumpai pasirašo, kaip ve kad

ir mūsų prezidentas. Antai tulaika atgal buvo padaryta vie- na sudermė tarpe Persijos ir Siaur. Amerikos. Ant dokumento, po Ruzvelto vardu, persų šachas šiaip priraše:

„Jo Didenybė, taip garbus, kaip planeta Saturnas; galinės valdonas, kuriam Saulė tarnauja vėluvos vietoj, kurio šviesus ir garbus augštumas yra dangui lygus; augštai garbus, galingas valdonas ir monarchas, kurio kariuomenė taip skaitlinga, kaip žvaigždės, kurio garbumas tuo prie mena Jenišyda, kurio augstumas lygus Darijui, ipėdinis sosto ir Kainanionų karunos, šviesus visos Persijos ciesorius.

Mohamed Ali Mirza.

Kaip matome ne tik vienas Trineris moka save reklamoti.

A—x.

Rusijos studentai užsieniuose. Paryžiaus universiteto diekanas M. Croiset apskelbė akyvas žinias: kokių šalių studentų daugiausia yra tame universitete. Atmetus francuzus, kurių, žinoma, daugiau už visus, eina šiokie skaičiai: amerikonių 68, anglų 84, vokiečių 117, rusų 513. Taigi Rusijos studentai visus viršija. Šiaisiai metas svetimšalių studentų skaičius pašoko ant 159—viso yra svetimšalių tik viename Paryžiaus universitete 1,062 studentų. Beabėjės ir kituose Francijos universitetuose rusų jaunuomenės apšciai yra, kuri savo tévynéje prie augštės mokslo negali pasiekti.

Nauji raštai.

Svelikata. Metai I. No. 1. Liepos mėnuo 1909 m. „Lietuvos Ukininko“ priedas. D-ras P. Avižonis. *Trachoma.* Vilnius. Pusl. 8.

Keletas minčių apie mirties bausmę. Parašė Pr. Johnson. Brooklyn, N. Y. Spauda ir lešos „Vienu bės Lietuvninkų“. 1909. Pusl. 14. Kaina 10c.

Tamsybės Guolys. (Iš „Schkize No Anton“). Patiekė Juozas Pleiry. Brooklyn, N. Y. Spauda ir lešos „Vienu bės Lietuvninkų“. 1909. Pusl. 16. Kaina 10c.

Kaip Darbo Žmonėms Išliuosuoti. L. N. Tolstoj. (Laiškas valstiečiui). Vertė Edm. Steponaitis (Simas Stepas). Brooklyn, N. Y. Spauda ir lešos „Vienu bės Lietuvninkų“. 1909. Pusl. 12. Kaina 10c.

Visos tris augščiau minėtos knygutės galima gauti „Vienu Liet. knygynė už 30 c., taip jau ir kituose knygynuose bei pas knygų agentus. Graži dovanėlė pasiusti į Lietuvą, nes cenzuros leidžiamos.

Ko mums reikia pirmiausiai? Paskaita skaityta J. Laukio Suvienytų Kuopų Lietuvių Socijalistų Sajungos Amerikoje susirinkime, Chicago, Ill. 21 d. Kovo, 1909. *Anarchistų Dora.* Parašė Petras Kropotkinas. Lietuvių kalbon vertė J. Laukis. Chicago, Ill. 1909. Pusl. 92.

(Žr. ant 6 pusl.)

KAIP BLAIVUS-TIESUS GYVENIMAS VEST. I)

Gyvenimas žmogui tada klojas, kai jis — juo daugiau žino, juo save suvaldo ir pilnas yra entuziazmo.

Pamatiniai žmogaus reikalai: apšciai svie- gaus (šviežio) oro turėt, kaip plaučiamas taip ir odai; dažnai išsimaudyt ar nusipraust, išsimankštyst (exercise), užtektinai atilsio, miego, galvojimo, jautojimo ir geismų.

Permainant vietą ir papročius, dažnai dažniausiai reikia tą daryt išleto, laipsniškai, idant duoti laiką žmogaus fyziologikoms ypatybėms prisitaikinti prie naujų apystovų.

Oras. Buvok ant oro tiek daug, kiek tik galima.

Kvėpuok per nosę, ne per burną.

Budams viduj laikyk orą sviegą, kaip galima: a) išvedinant kambarį pirma busiant jaime, b) nuolatos leidžiant mainyties orui esant ruime. Tam tikslui yra langai.

Geistinas yra ne tiktais oro grynumas, bet jo vėsumas, sausumas ir jo mainymasi,— žinoma, be didelių pagairių (ciag). Iškintuose kambariuose dažnai vienok oras buna jau perausas, užtai su nauda ji galima padrékint.

Drapanos turi but užtektinai šiltos. Tečiaus geriausios tokios, kurios vos-vos užlaiko šilumą. Skystumas audeklo yra labai svarbus dalykas, kaip dėlei marškinė, taip ir visu kitų drabužių. Juo audeklas skystesnis, tuo daugiau pro jį sunkiasi sviegaus oro, tuo labiau žmogaus oda išmoksta-junksta atlikti savo pareigas liuosai, be didelio apsikamšymo rubais, ir tuo mažiau jai paskui kenkia staigios oro permanentos. Maudykies po orą (buvo vienmarškinis Jame) taip tankiai ir taip ilgai, kaip galima.

Vanduo. Kasdien gerai yr nusiprausti, ne tik dėlei švarumo, bet ir dėlei odos pamankštymo (gymnastikos). Tam tikslui geriau šaltas, negu šiltas vanduo. O da geriau, trumpai apsilopovus šaltu, persilieti šiltu ar drungnum vandeniu. Nuvarus tinka karšta maudynė, bet trumpai — vos kokia puse minutės.

Puikus atilis dirksniams (nervams) — neutrališka maudynė: pradedant karštu vandeniu, nuo 98, sakysim, laipsnių ir nusileidžiant iki šalto — 5 laipsnių.

Tėmyti į geriamąjį vandenį, kad nebutu drumzilių ir pavojingų užgamų (germs). „Minikštas“ vanduo geresnis už „kietą“. Ledinį vandenį geriant reikia per dantis perkosti ir burnoje apsildyti pirm nurystant. Bet abelnai, ledinis vanduo — negirtinas: nors sakoma, jog pačias užgamas (germs) ledas užmušas, bet ja me gali pasilikti užgamų perai (spores).

Labai geras budas užlaikyti liuosus vidiūs, geriant po stiklą šalto vandens už pusvalandžio prieš pusryčius ir prieš eisiant gult.

Užkietėjimas vidurių taip gi duodasi prasalinti tankum įleidimu sedimojon šalto vandenės (nuo 80-75 laipsnių), jeigu jaučiasi, kad viduriai užsikimšo dėlei patekusių juose kokių, nors nuodū, ypač nuo kokių—nors blėkinės laikytų valgymą. Leidimas sedimojon vandenės visuomet ne blogas budas suminkštinimui vidurių, ypač kada jaučiasi nesmagu, pav. nuo šalčio. Po šalto leidimo, galima leist biskiū šilto, kad atgaivinti sedimosios nervus ir susvelninti išmatomus keliai.

Vienok geresnis budas užlaikyti tvarkoję vidurius, tai prižiurėti valgi, kad nebut perdaug kietas, klijingas ir riebus; taip-pat kasdien reikia užtektinai kūnų ir vidurius išmankstyti, jei ne prie darbo, tai gymnastika.

Maistas. Dantis ir smegenis kasdien pokelis syk labai atidžiai nušveisti; dantis švečiant gerai vartoti palaido šilko sruogelę. Užlaikymas švarume burnos naudinga netiktaidėli dantų, bet ir dėlei vidurių.

Valgant reikia patol kramtyti, pakol maistas nejučioms iš burnos atsidurs skilvyj; prie to omenė vienok turi buti atkreipta ne į kramtymą, bet į maisto skanumą. Maistas tiesiog reikia sukrumyti ir juomi gardėties visai nemintiant apie patį nurišimą. Priprate prie

šitoko valgymo budo, jeigu mės vienintelai tesirupinsime ištrauktį iš maisto gardumą ir kvapsnį, tai greitai persitikrinusime, kad nuriju maisto pati kuno prigmintis pasirupins, lygiai kaip mums netemijant atsibuna kvėpavimo procesas. Juo daugiau jūs atsidėsite ant savo omės (instinkto), tuom pati omė bus labiau normališka, stipresnė ir veiklesnė. Daugumos žmonių omė yra visai iškraipyta-suliušinta, per skubimosi paprotj ir vartojimą abnormališko (netinkamo) maisto.

Geriant kokius skystimus, reikia nenuryt tiesiai, kaip vanduo, bet išleto siuibčiojant ir sumaišius su saliva (seile) nuryt išgaudautus gurkinius, tarsi gryna valgi.

Kaip tik užėis pirmą sykį mīslis, kad jau sotus, reikia tuoju paliaut valgius. Jeigu žmogus valgo neskubotai ir gerai, tai ir čionai jam ateis pagelbon geriausis vadovas — omė (instinktas).

</

žies durų „Anasis“ opeū autorius, kuriam visas pasaulis delnais ploja ir užia „biss“ ir gi „Tamsybės guolyje“, ant akmeninių grindžių po akmeninėmis lubomis, tarpe drėgną, dvi kiančią sieną. Trečiamjam ir gi pasilikotik viena maža akmeninė trobelė juodomis geleži nėmis durimis, — tai „Tamsybės guolys“. Ketvirtasai rauda, verkia balsai, graudžiai, skaudžiai. Tai „Tamsybės guolyje“. Ir paskutinis su varguoliais „Tamsybės guolin“. Tāsias raudas-poēzijas prozoje beskaitant, ateina galvon mintis: ar ne perdaug jau čion tū raudų, skundimosi ir ašarų? Ar nera autorius tyčia apsimetęs melancholiku? Vienok, man matos, kad ne. Autorius rašo bei piešia, ką mato ir jaučia. Nors tos „raudos“ yra verstos rodos iš latvių kalbos, bet matosi, taip kaip originališkos. Jeigu gerb. Pleiryss parnorės ir nepasigailės darbo, gali buti geru rašytoju, lyriku-prozaiku.

M. B.

KUR JI PASIDEJO?

(Pagal svetimą lyrą)

Kur yra teisybė, kur ji pasidėjo?...
Kas tarnaut' liuosybei stengiasi ant sveto,
Kas į kovą didžiai su skriauda išejo,
Tie retežiuos' ilsis; tie urve tur vietą...
O kas širdžiai maisto gero nepaduoda,
Kas be baimės savo sažinę parduoda—
Tie gyven sau laisvėj', sveto piktadėjai!
Kur esi, Teisye, kur tu pasidėjai?

V. K. Račkauskas.

AŽUOLAS.

Ant staigaus augštoko jurių kranto,
Riogso senas ažuolis, samanotas;
Užia audros — jis jų nesupranta
Ir nebijo amžiaus apšarvotas.

Bet dažnai ramiamame vakarelyj;
Kada žolės rasa ašaroja,
Jis į jurių žiuri vandenelį
Ir lig brolis su gamta verkšoja.

Aš jį radęs smagiai pamylėjau
Ir čionai, pas kelmą atsilėjės,
Pasvajoti mėgau ir žurėjau
Į bangas jurožių atsidejės.

Cia nekartą draugo sau jieškojau,
Bet neradęs gyvo sutvėrimo,
Vien prie ažuolėlio atsistojau
Ir gailejau savo likimo.

Nes štis ažuolėlis malouningas,
Nors kenteti tankiai man padėjo,
Bet sustiprint, budams pats galinas,
Manęs silpno jisai negalejo.

J. Dzenkauskas.

ENERGIJA IŠ ŽEMES.

Pereitą kartą 1) rašiau apie karštį žemės vidurių ir kad tas karštis siekia, sulyginant, visai negili žemės pavirši. Siuom kart pasidilnisi su „V.L.“ skaitojo žinute, 2) kad taja žemės šiluma netolimoj ateityje žada pasinuodoti mūsų pramoninkai, kaip energija varymuo mašinų. Bet kaip?

Patėmyta, jog anglinės ir kitose šachtose Pittsburgo apylinkėje, leidžianties į žemę ant kiekvienų 50 pėdų gilumos temperatūra kyla 1° Celzijaus termometro. Paprastai mokslinčiai yra apskaitė, kad temperatūra kyla 1° ant 30 metrų, tai yra 1° ant 60 pėdų. Temperatūra giliausio Pittsburgo apylinkių šulinio buvo 129° C. Iš kitos pusės profesorius Agassiz'as patemijo, kad dar gilesniuose sluogsniuose Houghton, apylinkėse Mich. nesiekia temperatūra 100° C. (butent Kaliumo kasyklose, kurios turi gilumą 4,900 p.). Nors temperatūra gilinanties įman!

1) Žiurėk „V. L.“ nr. 85 straips. „Truputis iš geofizikos“.

2) Rašyta amerikoniškame laikraštyje „The American Inventor.“

žemę kila ne visur vienodai, bet negal but jokio abejojimo, kad kila. Ant šito ir yra stoma teorijs gavimo energijos iš žemės.

Iškast ar išgręsti skyles nuo 12,000 pėdų gilumo prie šiandieninių įrankių ir mašinų nėra stebuklu. (Ir be to jau yra iškastos skylos žemėn 6,000 pėdų). Tokiame gilume Pittsburgo apylinkėse temperatūra turi siekti 240° C. Tai yra dang augštėsne užvirimo vandens (vanduo pradedama virt prie 100° C., jei spaudimas būva paprastas). Tokias skylos arba urvus prisiepti kast du arti vienas kito. Kada jie bus gatavi, ant abiejų dugno reikės nuleist dinamito ir kartu paplaisti. Įvykus sprogiui apatiniai akmens be abejō truktų ir padarytų kelia perėjimui iš vieno urvo į kitą. Dabar tik reikia leist i vieną vandenį, o iš antrojo

apturėtume garą. Garo spaudimas butų didelis, — jis turėtų netik pats savo spęką, bet daug prie jo prisdėtų ir dalis spaudimo vandens pirmoje skylyje. Na, o garą žmonės jau mo- ka privert sukti didžiausias mašinas, traukti traukinius, arba paversti į kitokias energijas.

Bet ar dang apseitų tokios prietaisai? Jei

sprest pagal Pittsburgo iškastas šachtas, kurios lešiavo apskritai po 10,000 dolerių ant vienos angliskos mylios gilumo, tai iškasimas tokios skylos prekiuot 50-60 tukstančių dolerių. Nėra abejonės, kad šie jidėti pinigai negrūžtu.

Luktelkim metus-kitus, šią teoriją geriaus išdirbs ir apskaitliuos, o pamatysim, kad an-

glis bus labai mažai ar ir suvisi nebereikalin-

gos; tas padarys revoliuciją visoje pramonėje,

o rezultate bus tukstančiai anglekasių ir kitų

darbininkų išmesta ant gatvės....

VIII. 25. 09.

P. Norkus.

H. Sudermann.

Jonas Krikštytojas.

Penkiaveiksmė tragedija su prologu.

ERODIJADA. Arba — (rodydama į sedinčią prie jos kojų Salomeją) — ar nesudrebėjo tavo širdis, pažvelgus į šią jaunystės žiedą?

JONAS (tyl).

ERODIJADA. Arba — ar neikuomet nemanai apie galybę ir apie šio pasaulio karalybes?

JONAS (patylejės). Nori papirkti manęs. Bet ar žinai tu savo kainą? Pusantro gorčiaus miežių — tai perdidelis mokesčis už tave... kadangi tavo vardas paleistuvė, o ant tavo kaktos parašyta: apgavikė.

ERODIJADA (pakilusi). Tu! tu!

SALOMEJA (apkabindama ją). Motina!

ERODIJADA (kiek nurimusi, ironiškai, saltai). Privalyčiau uždaryti tave, bet noriu dar pakalbėti valandėlę. Paklausyk dar manęs: kas pasisaviniai san teisę buti žmonių teisėju, privalo dalyvanti jų darbuose ir buti žmogumi tarp žmonių.

JONAS (nustebės). Ką tu pasakei?

ERODIJADA. Bet tu taip stovi nuo žmonių, kad net žmonių širdies plakimas išrodo tau nesąmonė. Turbut tyrū vėjas išmokė tave neapykantos, — ką gi tu žinai apie tuos, kurie gyvena ir nori mirti dėl savo meilės?

JONAS. Ir tu kalbi apie meilę — tu?

ERODIJADA. Matai, juokuosi iš tavęs, tu, didžiai pranaše. (Juokiasi.)

SALOMEJA. Motina! Pažvelgk į jį — tylė!

JONAS. Taikyk savo nuodus į mane, o gerai pataikei juos. Bet (rodydamas į langą) pažvelgk į tuos žmones, kurie griežia dantis ant tavęs, nes atėmei iš jų paskutinį duonos kasnį. Sakai, kad nepažiūstu jų... Bet aš žinau jų vargus, jų nelaimės, ir, atsistojus prie tavęs sakau tau: Bėda tau, jei tu prisidėjai prie jų vargų ir nelaimių padauginimo. Bėda tau! bėda!

ERODIJADA (priebégusi prie durų). Sargyba — sargyba!

SCENA 10.

Tie patis. Du sargybos kareiviai.

ERODIJADA. Išveskite šitą žmogų. JONAS (sypnodamosi). Žiurėk tikтай, ką dėrai

ERODIJADA. Išveskite šitą žmogų — šalin — ant gatvės... (puola kedėn.)

SALOMEJA. Atėjai liepsnojel.

JONAS (traukiši prie durų).

(Uždanga nusileidžia.)

Treciasai veiksmas.

Grīžia Juozapato namuose. Gilumoje duris į gatvę, šalia jų geležimis užkalti langai. Kairėj pusėj duris į kitą grīžia, dešinėj pusėj taip-pat duris. Priešakyje kairėj pusėj batiusiuoju įrankiu. Viduj scenos stalas, aplinkui kurį daug mažų žemėlių staliukų. Dešinėj pusėj lova, prie jos staliukas ir didelis stalas. Visa neturtinga, bet netuščia. Grīžia apšviessta molinėmis lėmputėmis.

SCENA 1.

Jaéle su valku prie kruties. Du kitu valku šalę Jos. Kairėj pusėj stovi kelios moters ir klausosi pro duris, už kurių girdėt psalmų gledojimas.

Gleda vyras.

BERNIUKAS. Ką jie dabar, mama, gieda?

JAELE (išbalusi). Jie, mano vaikeli, gieda psalmes.

BERNIUKAS. Ar, mama, ir pranašas gieda drauge su jais?

JAELE. Negaliu užgirsti to, vaikeli. (Pro vi-

durines duris įėjina dvi moteri.)

PIRMOJI IEJUSIŲ. Jaéle, girdėjome, kad tavo namuose valgo velykas didisai pranašas. Ar pave-

lysi pamatyti jį?

JAELE. Įeik gi.

VIENA PIRMIAM BUUVUSIŲ MOTERI. Paskutinis, ten, kairėj pusėj — tai jis.

PIRMOJI. Tas, kuras taip neramus sėdi?

ANTROJI. Aš bijočiau jo. (Tuo tarpu nutižla giesmės.)

PIRMOJI. Sako, buk atėjės miestan Erodo teis- tu. Ar teisybė, Jaéle?

JAELE. Nežinau.

BERNIUKAS. Žiurėk, mama, dabar geria ketvir-

tą tau. Tuojau ateis.

PIRMOJI. Ar jis palaimino ketvirtąjį tau?

ANTROJI. Ne, Juozapatas.

PIRMOJI. Kodėl gi, Jaéle, ne jis?

JAELE (nieko neatšako).

PIRMOJI. Žiurėkite, pakila.

KITA. Jaéle, ar ateina čia?

JAELE. Štai lova, kurioje ilsėsis.

KELIOS. Tai sudiev, Jaéle.

JAELE. Sudiev. (Išbėga moters.)

SCENA 2.

Jaéle su vaikais. Jonas. Juozapas. Amarija.

JOZOZAPATAS. Čia pats vienas esi, rabbi. Kitis pilikio kieme.

JONAS. Ačiu tau, Juozapatai.

AMARIJA. Ir nuo manęs ačiu, Juozapatai.

JOZOZAPATAS. Padékavok, Amarija, jam, kad valgei su mumis. (Kuomet Jonas sėdasi, tyliai Amarijai.) Eiva! (Pamato Jaéle, kuri nepastebėta sto- vejo prie durų.) Jaéle, ir tu čia su vaikučiai?

JONAS. Ar tai, Juozapatai, tavo žmona?

JOZOZAPATAS. Taip, rabbi.

JONAS. Ir vaikai tavo?

JOZOZAPATAS. Taip, rabbi.

JONAS. Neikuomet nesakei man, kad... Ta-

vo vardas Jaéle — tai vadino tave?

JAELE. Taip, rabbi.

JONAS. Kodėl neprišiartini?

BERNIUKAS. Bijome tavęs, rabbi.

JONAS (sypnodamosi). Kodėl gi bijote?

BERNIUKAS. Nežinau.

JOZOZAPATAS. Dovanok jam, rabbi, matai, jis — JONAS. Juozapatai, ar įtikési man savuošius valandėli?

JUOZAPATAS (išeina su Amarija).

SCENA 3.

Jonas. Jaéle. Vaikai.

JONAS. Liudnai žiuri tavo, Jaéle akis. Ar koki neramumą turi širdyje.

JAELE. Klaupkies, mano suneli, Baruke, klaup-

kie abudu.

BERNIUKAS (verksmingu balsu). Mama!

JONAS. Kas čia bus, Jaéle?

JAELE. Sakykite: prašome, rabbi!

VAIKAI. Prašome, rabbi.

JAELE. Ir štieji mažutėliai prašo, nors dar ne-

moka prašyti —

JONAS. Ko prašo?
<div data-bbox="492 871 713 8

Dvi kelioni į tolimą šiaurę.
Su 17 paveikslelių. Sutaisė
S. Matulaitis. Chicago, Ill.
1909. Pusl. 88.

Milijonai Vandenyj. Br.
Vargšas. Drama trijose veik-
mese. Chicago, Ill. 1909.
Pusl. 32.

Pirmi žingsniai. Br. Varg-
šas. Drama 4-se veikmese.
Chicago, Ill. 1909. Pusl. 50.

Iš Muzikos Srities. Mikas
Petrauskas. Chicago, Ill. 1909.
Pusl. 24.

Keplos Kančios. Eiles. Pa-
raše Liepuskas. Chicago, Ill.
1909. Pusl. 28.

Rymas. Emile Zola. Ro-
manas, versta iš francuzų kal-
bos. Chicago, Ill. 1909. Pusl.
432.

Gadynė šlektos viešpatavi-
mo Lietuvoje (1569—1795).
Paraše Jonas Šliupas M. D.
Ir Lietuviškas Statutas Zy-
gmanto I. Pagal T. Čackį pa-
raše Jonas Šliupas M. D. Chi-
cago, Ill. 1909. Pusl. 552.

Visos augščiau įvardytos 8
knygos ir brošurėlės yra išle-
dimai „Lietuvos”, 3252 So.
Halsted st., Chicago, Ill. iš
kur ir prisiusta mums paminė-
jimui.

Vienatinis Savo Rūties
Lietuviškai—Angliškos Kalbos
Rankvedis ir Kaip Tapti
Jungtinių Valstybių Piliečiu.
Parėngė S. P. Tananovičia.
Chicago, Ill. Spauda ir lešo
mis „Kataliko”, 3244 Morgan
str., Chicago, Ill. 1909. Pusl.
154.

Prisiusta iš „Kataliko” Re-
dakcijos.

Mūsų žingunė.

Menkutis — „Patremtam
Europos revoliucionieriui”
(vertimas iš Whitmano). J.
Alyras — „Valparaiso”. M.
B. — „Kritika ir bibliogra-
fija”. Jovarelis — „Teismas”.
K. J. Baronas — „Jubilėjų
metai”. Paplestakis — „Strek-
laužis”. P. D. Papartis —
„Lai bus ir mano gražis”.

Krasos dėžutė.

J. B. Sibiras:— Juokeliai
perdaug riebus — netinka. Ei-
lutes neišturėta iki galui.
Matysim.

Vietines žinios.

— „Williamsburgo Varto-
jų Draugystė” vystykluose
užsispaudė. Rugpjūčio 26 d.
buvo paskutinis akcijonierių
susirinkimas, kuriame 13 bal-
sų prieš 10 nutarė likviduoties
ir atsiimti įmoketus už akcijas
pinigus. Kas to iširimo per-
priežastis vėliau paaikšės.

— Vienas Brooklyno lietu-
vių, Povilas Glamža, išrado
patobulinę mašiną. Su jos
pagalba vanduo, vėjas ir garas
galėsi padaryti daug daugiau
pajėgos, negu su šiandieniniaisiais
inžinieriais. Be to šita mašina
labai maža vietas užimanti ir
lešiuosianti vos $\frac{1}{4}$ dabartinių
inžinierų. Išradėjas paeina iš
Kauno gub., Panevėžio apskr.,

Repensiškių kaimo; mokinėsis
Petrapileje ir Liepojuj tech
niškose mokyklose.

— Iš New York einantis
žydų radikalų laikraštis „For-
ward” (Pirmyn) padarė sen-
sacią apskelbdamas tulą gana
turtinę rusų, Evalenku, Rusi-
jos šnipu. Kiti rusų laikraš-
čiai taip gi rašė, kad New York
ke esas vienas ižymus revolu-
cionierius, kurs podraug ir
rusų valdžiai patarnauja, tik
neišdavė pavardės. Dabar
Evalenku smarkiai protestuo-
ja ir pasiduoda net Paryžiaus
revoliucionierų teismui, za-
dėdamas jan savo lešomis nu-
važiuoti. Ant jo jau senai
puolė nuožvalga, o treji metai
atgal buvo šauktas revoliuci-
jonierų pasiteisinti.

ŠPIKUČIAI.

Sunki liga.

— Ar matai ana ve kur tą
seni? Ji gydyt atsižadėjo jau
dvilyka daktarų...

— Vaje, vaje! Tai baisi
liga. O kuo jis serga?

— M-mat jis nei vienam
daktarui nemoka...

Kavineje.

— Ką tamista darytum —
klausia įsikaršiavęs politikie-

rius, — jei tamistą kokis laik-
raštis apšauktu melagium ir
ir mušeiva?

— Hm-m, — atsakė advo-
katas — tamstos vietoj buda-
mas apmūslyčiau: ar čia reikia
pasitaisyt, ar redaktoriui išpilt
kailis.

* * *

TEISME.

Teisėjas: — Liudininkė,
Blausiau! Štai kalitinamasis
ginasi, kad jis jokio triukšmo
ant gatvės nedarebė.

Liudininkas, nakties sar-
gas: — Meluoja jis, ponas tei-
sejau! Jis taip bliožė, kad iš
šito jo triukšmo net ir aš pa-
budau!

* * *

BET ŠTAI KUR LIUOSYBE!

Studentas į vežėjā: — Ar esi
liuosas?

— Taip, ponaituk. Tfeu!
šyve... O kur važiuosim?

— O, aš ne dėlto klausiu:
tik sveikinu mužikėl — tegy-
vuojā liuosybė ir liuos!!

* * *

Nejaugi tau baisi permana? Juk
nieko svieči be permanos nesilia-
ka. Pati abelnos prigimties esybė
susideda iš permanai. Pagalios
vandens sušildyti negalima be pada-
rymo permanos malkose, bet perman-
os daiktų ir maisto nepasidarysi.
Suprask, kad ir tavęs laukianti per-
mania neišvengtinai rišasi su papras-

tuoju dalykų bėgiu. Apie vieną tik
reikia rupinties, idant nepadaryti
kā-nors priešingų tikrajai žmogaus
prigimčiai, elgties visame kaip ji ro-
do. — Morkus Aurelius.

Elizabethė prakalbas!

Elizabeth, N. J. Lietuviškas Uke-
sų Klubas parengia prakalbas ant
15 d. iš mén, 7 $\frac{1}{2}$ val. vakare sve-
taineje p. Corčika South Park cor.
Front str. Kalbėtojas pribus D-ras
Jonas Šliupas.

Užpraso tautiečius ir tautietes
Komitetas.

(98) neš, gaus gerą dovaną. Meldžiu ra-
šyti adresu:

K. Linkonis,
88 North 8-nd str.
Brooklyn, N. Y.

Ant rendos du fornišrumai, dėl
vieno ar dviejų nevedusių, arba ne-
senai vedusių porai. Galima ir atski-
rai po vieną ruimą. Pleinama mo-
kestis. Atsižinoti ant vienos pas:
Joe Elgeen,
93 So. 2-nd st.,
Brooklyn, N. Y.

Sugryžtantis pergalėtojai

Nuo neatmenamų laikų pergalė-
tojų sugryžimas buvo apvalėjia-
mas visos tautos. Kiekvienas sten-
gosi parodyti savo meilę ir pasiži-
ventimą. Gali buti netinkamu, be
teisingu sulyginus su tuo prasine-
šančia pirmynėiga Trinerio Ameri-
koniško Elikso Karčiojo Vyno
Jis pergalėjo visus nuodutojus, nes
geresnūs šitos rūšies vaistų negalima
iš vienam padaryti. Jei tas butų
galima, tai tas butų vel padaryta tik
Trinerio. Jo laborerijos po pri-
ziura mokslininkų yra pavyzdiu-
švarumo ir prieinamos kickvienam.
Jo vaistai yra žinomi žmonėms kaip
ištikimų gyduoles visose skil-
zarnų iš kraujų ligose. Vertok juos
kaip tik valgumas sumenkės ar jau-
siesi silpnu ir pailsusiu be jokių
matomos priežasties. Gaunama ap-
tiekose. Juozapas Trineris, 616-622
So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Ant pardavimo.

Parankioje vietoje mėsinčia.
Viskas naujai įtaisyta. Savininkas
negali laikyti užtai, kad nevede.
Prasau pribut kugričiausia, arba
pajieškau sau merginos dėl apsivedimo,
kuri įnesti nora \$500; esmu
jaunas valkinas, 26 metų, kalbantis
4 kalbas apart angliskos, tinkantis
priemis. Prasau greit rašyt arba
pribut ant adresu:

J. Danell,
94 Clinton Pl.
Yonkers, N. Y.

Parsiduoda rubsiuvystės ištaiga.

Labai geroj vietoj, ant geros gat-
vės. Randa pigi, paranku gyventi
ir viski nusipirkti kaip vedusiam
taip ir pavieniai. Yra gyvenamieji
ruimai ir graži šviesa del darbo.
Pačiai ir bankai, tik per keletą durų.
Priežastis pardavimo — tai susirgil-
mas savyinko, kurs susižeidė ranka.
Jeigu pirkas kriaucius ir nemokantis
kirpti, tai aš galiu išmokinti, nes esu
pilnai baigęs New Yorko kirpmo
kolegiją. Ištaiga gyvuoja jau šešt
metų. Parsiduoda labai pigiai.
Kreipties laišku ant šio adresu:

J. K. Mackow,
Custom Tailor, 130 Main str.
Luzern, Pa.

(28)

DR. RICHTER'S "PAIN- EXPELLER"

Druti muskulai neatneša naudos,
jei Jus Romatizmas kankina. Su

PAIN EXPELLER
jei drūčiai suberštai atneš Jum tuo
palengvinimą ir prašūlinis priežastis.
Suauči optekove so 250 tr 500

F. Ad. Richter & Co.
215 PEARL ST.
Tėmikit ant Ankero
ženklą apsaugoimo

NUOGI ŽMONES!

Prėjus vasarai ir užstojo visiems vakarams, reikia atsakandžia sunaudoti
laiką, kad pažinti pasaulį ir nuogus žmones; o savą prisdentti, kad nebuti
tokiai nuogalialiai ant knuo bei proto, kaip vyrai teip moteris, kuriuos aprašo
su visais jų gyvenimo darbais:

„BALTRAMIEJAUS NAKTIS”.

Yra tai viena iš akyviausių naujai išleistių knygų, ką tik iš po
spaudos! Ji yra teip labai pageidaujama, naudinga ir smagi skaityti
kaip ir „RAISTAS”.

„BALTRAMIEJAUS NAKTIS” pati už save kalba ir tie,
kurie ją skaityt. Iš daugelių, čion nors keletą talpiname:

Guodotinas Tamista J. Naujokas!

„BALTRAMIEJAUS NAKTII” apturėjgs perskaiciav, už ką esu labai
dėkingas! Vertimas ir kalba labai gera, spaudos darbas atliktas puikiai. Knigos
itura labai žingedi ir naudinga, apšviečianti protą ir be abejonių šita knyga
lietuvių ant pagriebimo skaitys, jis labai platinis. Naudingas darbas!

Lubo velydamas, L. M. Kazinė,
Shenandoah, Pa.

Malonus Tamista!

Apturėjau „Baltramiejaus Naktii” ir niekas mane teip labai nenulinksmio
kaip šita knyga. Yra tai puikus rubas, geriau papuošia protą, ne kaip kokie
puikiaus kuno rubai. Iš tos knygos daug dasižinojau, ką kitur nieko to negalejau
surasti. Širdinga ačiu už išleidimą!

Su širdingais linkėjimais, A. Keršis,
Box 420, Turtle Creek, Pa.

J. Naujokas. Garbus viengenti!

Dėkingas už „Baltramiejaus Naktii”, yra tai neapsakomas vertės naudinga
knyga, kad net nežinau kaip už tokį veikala galėčiau Jums atslygiinti. Jeigu ne
toksai mano dabartinius užsiemimais, tai ečiai ir išplatinti tarp myslų miesto
lietuvių. Dar kartą taru ačiu!

Su guodone, A. Povilaika,
804 Bank st., Waterbury, Conn.

Bet ir kiti viengenciai nemažiau prakilniai rašo, dėkavodami už
„BALTRAMIEJAUS NAKTII”. Kad teip akyva, naudinga ir
pageidaujama knyga, linkėtina ją perskaityti kiekvienam. Nors tai
didelė knyga, o kaina tik 75 centai.

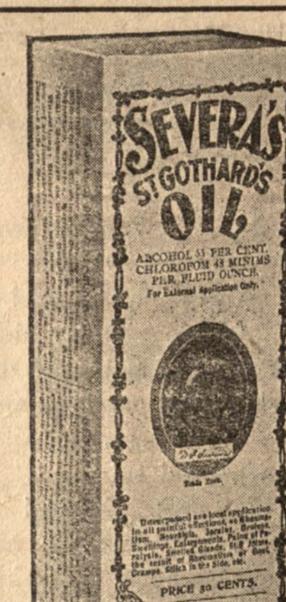
Čionai paduodame antgalvius skirsnį įtalpos:
Reital. Ant rytojus. Karaliaus dvariečiai. Atverstas. Pamokslas. Partijos vadovas. Pasikalbėjimas autorius su skaitytoju. Pirštinaitė. Medžioklė.
Vienmušis ir Klerks Pleva. Baltoji magija. Apšmeičia. Pasimatymas. Tam-
suma. Prisipažinimas. Privatiška audijencija. Apskelbtas. Kordejeras, Jotė.
Paskutinis bandymas. Dyvidešimta ketvirta Rugsėjo diena (t. y. „Baltramie-
jaus Naktis“). Du vienuoliu. La Rošello apgulimas. La-Nu. Užpuolimas ir
Ligonibus bei galas nuogujų.

Steliuojant siusti 75 ct. markėmis ir adresuoti:

J. Naujokas,
(„Viénybė L.“) 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Galima gauti ir pas literatūros agentus ir Lietuvoje yra sandėlis: M. Šlap-
lienės-Paseckaitės knygynė, Vilniuje. 18. Šv. Jonu gatvė.
„RAISTO” jau agentams neduodu, bet stačiai nuo savęs tik už \$1.00.
Netrukus ir su BALTR. NAKT. teip bus.

Išleidėjas J. NAUJOKAS.

Chroniškas Reumatizmas,

SEVEROS SZV. GO- THARDO ALIEJU

ant skaudėjimų vietų. Tas aliejas su-
mažins uždėgimą, prašalinis skaudėjimą
ir apsaugios kraują nuo nečystumo, kuris
gali apsireiškti skaudančioj vietoj.
Tas aliejas kaip linimentas tinka viso-
kiams skaudėjimams ypatingai farmeriam,
amatininkams ir darbininkams. Geriau-
sias vaistas no

No. J. 82. JUODO METALO NUOLATINIS KALENDORINIS LAIKRODELIS

Tiktais \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55.

Labai puikus nuolatinis kalendorinis laikrodis, kuris visada parodo sekundas, minutas, valandas, sanvates ir mėnesio dienas, mėnesius ir visada parodo kaip mėnuliu stov. Užlaike labai gerai laikai ir yra plinai per mūsų firmą garantuotas. Pryskys labai puikus, aukščiaus rodyklės ir su aukščiausia pagrindinėmis. Kitos firmos parduoda tą patį laikrodių už kelių kartus daugiaus, bet mūsų paleidome už tą prekę, kad apgarsiinti mūsų pirklytė, nes norime parodyti savo tautiečiam, jog mūsų galime parduoti geresnės tavoras ir pigiaus kaip svetimai, nes mūsų firma yra labai didelė, ir mūsų pirkdamis daug ant karto, pigiausime paragabentis iš Europos arba išmūs Amerikos fabrikų.

Bendringūs duodame už \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55, o su aukščiu (gold filled) labai puikus bendringūs už \$4.95. Kitai parduoda tokius lenculėlius po keliočia kartu daugiaus kaip mūsų.

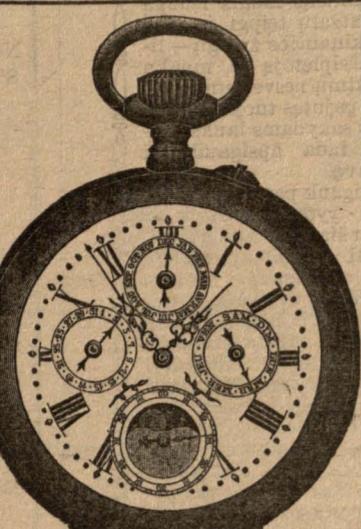
Kas prisiūs pinigus per pačią, laikrodžiai tuojuose bus išsiųstas per pačią mūsų kaistu, bet jeigu kas nori užsimokti už tavoras ant expresso, tada siūlame per express ar pirkčias užsimokti visus prisuntintino kastus.

Per mūsų draugystę gauti visokių tavoras pigiaus kaip kitur. Mūsų turime savo spausdintuvą ant 942 Lombard St., Philadelphia, Pa., atliekame visokių drukorūs darbus ir išleidžiame didelius katalogus nuo visokių tavorų visokios kailbos. Ant pareikaliavimo prisūstume mūsų katalogus dovanai. Prisūstume prisūstoti savo ir drangū adresus.

Mes nesilomės ir negarsiname jokių tavorų užduyki, apart mūsų katalogo, bet parduodame gerus tavorus pigiaus kaip kit. Tie, kurie garsinasi ir prižiūri duoti kai kors už dyką, visi yra prigivkai ir nuo jų reikia saugotiesi, nes už dyką tavorus duodant niekas prekytės negali.

Mūsų yra tikria lietuviška ko-operatyviška draugystė ir kiekviename gali prie mūsų draugystės prisūstoti. Akcijos yra po vieną dolerį ir ateine ne mažiau kaip astuonių procentus kas metu. Pringulinti prie mūsų draugystės gali tavorus pirkti 10 procentu pigiaus kaip kit. Užkviečiame visus tautiečius per mūsų pirklytės draugystės prisūstoti savo ir viesiūlai. Pinigai suskirkite per Money Order iš pačio arba registravote gromotėje.

**ATLAS TRADING ASSOCIATION, Dept. 4, P.O.Box 722
416-418-420 S. Broad St. ir 942 Lombard St.
PHILADELPHIA, PA., U.S.A.**

TO LIUSSA NEIŠI

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokų GALVOS skaudėjimui, KAULUI, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPES, SAUSGELŪ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIU.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neješkok rodos pas kokiui nemokitu žydelius ar kryžiokus save prieopoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locna vientauti, reikalaudamas tikrų grynu ir gydančių vaistų — pas

ALBERTA G. GROBLEVSKĮ,

Plymouth, Pa.

garsu dirbėjai „Lenkiškai ir Lietuviškai gyduolių“, o persitikrinusi, kad neišskleisi veltui ir ant apgausyčių savo sunkiai uždirbo cento.

Turime gyduoles nuo visokų liudų, kokių tiktais randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kūgiukų, vyru ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaidstai įvairių tukstančių padarė sveikas — išgydys ir Tavel!

Ypatingai SLAPTS ligas gydomi ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Delto jeigu trokštai tikros gydytojau pagelbos, aprašyk savo nergerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigalėsi.

Adresuok:

Albertas G. Groblewskis

Cor. Elm and Main Sts.

Plymouth, Pa.

Naujausiai ištirti vaistai.

Plankų sulakymui ir atlangimui, nuo puczkų, spogų, liežulų, egzemas, kele pavadių gyduolių ir gydymo būdai. Geriausiai gyduolių nuo prakaitavimo ir smirdėjimo kojų, atsidiūmui palissėjui kojų, kaip Vokietijos armijoje kareivių varėja pagal Prof. Brundzo Gyduolių rūgantinotus Vaistų ir Maisto tiesų chemijos biure Washingtone, per patį sizių vaistų Izsradeja, su pagarinėmis ir daidžiu substancijų visiškai neužkenkiančiuose svelkatai ir sistematai; jokio negali buti pavojus, tas užtvintas mūsų prislega ir šios szales įstatymas. Taipgi išsūsime plėzias informacijas, kaičiau susibūsime plaukiu ir atsiginti ant išspūkius galvos, kaičiau išsugdyti ir išsnakinti pleiskanas, papucukas, dervines, liežulai, egzemas ir kitas odos-skuro ligos, ant kurų mūs esame specjalistai su savo gyduoliu. Bus išsūtus jums išsakintiniams ir darodomyti, kaičiau eizinti tukstančius išsūtymų.

Aprasyk ištarą savo ligos, o gausį visokias plaukių dirbėjų „Lenkiškai ir Lietuviškai gyduolių“, o persitikrinusi, kad ne išsūtymuose.

Ypatingai SLAPTS ligas gydomi ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Delto jeigu trokštai tikros gydytojau pagelbos, aprašyk savo nergerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigalėsi.

Adresuok:

Albertas G. Groblewskis

Cor. Elm and Main Sts.

Plymouth, Pa.

NAUJAS KATALOGAS

kokio nebuvo lietuviškoj kalboj, bus kojana prisūstas ant pareikalavimo kuris prisūstis i c. markėmis. Tame kataloge telia aprašymai, apie Elektrikų Krutinėjimų paveikslų mašinas, magiškas lampas, žūtkas, visokių gamtų knygų ir kt. Kas nusipirkis naują juokingu dainų knygelę "Dainų Vainikėlis" kurios prekė 25 centų prisūstame katalogą dykai. Reikalaujame geru agentu pardavinėjimui mus tavorų po miestus ir miestelių. Adresuokite:

GEO. A. PUPASKY & CO.,
1112 S. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

Prof. J. M. Brundza & Co.
990 Broadway, B'klyn, New York.

Parašytą K. Stkls. Čia yra su-

lasinėta dangelis ilgesnių ir

trumpesnių straipsnelių, minčių,

aforizmų ir juokelių, vis apie

ženybinį gyvenimą, kuris iš

1000 lietuvių 999-nius gyvai

interesojo. Kaina visai ne-

brangi — tik 15 centų. O laikas

jā skaičiati pats-tas: gavėnia

praėjo, kita dar toli.

Pavieniai pirkėjai ir agentai

kreipkitės šiuomis adresu:

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand St. Brooklyn, N.Y.

Norintiems vesti arba lai-

mingai gyventi jau apsivedu-

siems, patariama nusipirkti tik

ką išėjusių gražią knygę:

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaid-

stai įvairių tukstančių padarė sveikas — išgydys ir Tavel!

Ypatingai SLAPTS ligas gydomi ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Delto jeigu trokštai tikros gydytojau pagelbos, aprašyk savo nergerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigalėsi.

Adresuokite:

Albertas G. Groblewskis

Cor. Elm and Main Sts.

Plymouth, Pa.

Plankų sulakymui ir atlangimui, nuo

puczkų, spogų, liežulų, egzemas, kele pavadių gyduolių ir gydymo būdai. Geriausiai gyduolių nuo prakaitavimo ir smirdėjimo kojų, atsidiūmui palissėjui kojų, kaip Vokietijos armijoje kareivių varėja pagal Prof. Brundzo Gyduolių rūgantinotus Vaistų ir Maisto tiesų chemijos biure Washingtone, per patį sizių vaistų Izsradeja, su pagarinėmis ir daidžiu substancijų visiškai neužkenkiančiuose svelkatai ir sistematai; jokio negali buti pavojus, tas užtvintas mūsų prislega ir šios szales įstatymas. Taipgi išsūsime plėzias informacijas, kaičiau susibūsime plaukiu ir atsiginti ant išspūkius galvos, kaičiau išsugdyti ir išsnakinti pleiskanas, papucukas, dervines, liežulai, egzemas ir kitas odos-skuro ligos, ant kurų mūs esame specjalistai su savo gyduoliu. Bus išsūtus jums išsakintiniams ir darodomyti, kaičiau eizinti tukstančius išsūtymų.

Aprasyk ištarą savo ligos, o gausį visokias plaukių dirbėjų „Lenkiškai ir Lietuviškai gyduolių“, o persitikrinusi, kad ne išsūtymuose.

Ypatingai SLAPTS ligas gydomi ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Delto jeigu trokštai tikros gydytojau pagelbos, aprašyk savo nergerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigalėsi.

Adresuokite:

Albertas G. Groblewskis

Cor. Elm and Main Sts.

Plymouth, Pa.

Plankų sulakymui ir atlangimui, nuo

puczkų, spogų, liežulų, egzemas, kele pavadių gyduolių ir gydymo būdai. Geriausiai gyduolių nuo prakaitavimo ir smirdėjimo kojų, atsidiūmui palissėjui kojų, kaip Vokietijos armijoje kareivių varėja pagal Prof. Brundzo Gyduolių rūgantinotus Vaistų ir Maisto tiesų chemijos biure Washingtone, per patį sizių vaistų Izsradeja, su pagarinėmis ir daidžiu substancijų visiškai neužkenkiančiuose svelkatai ir sistematai; jokio negali buti pavojus, tas užtvintas mūsų prislega ir šios szales įstatymas. Taipgi išsūsime plėzias informacijas, kaičiau susibūsime plaukiu ir atsiginti ant išspūkius galvos, kaičiau išsugdyti ir išsnakinti pleiskanas, papucukas, dervines, liežulai, egzemas ir kitas odos-skuro ligos, ant kurų mūs esame specjalistai su savo gyduoliu. Bus išsūtus jums išsakintiniams ir darodomyti, kaičiau eizinti tukstančius išsūtymų.

Aprasyk ištarą savo ligos, o gausį visokias plaukių dirbėjų „Lenkiškai ir Lietuviškai gyduolių“, o persitikrinusi, kad ne išsūtymuose.

Ypatingai SLAPTS ligas gydomi ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Delto jeigu trokštai tikros gydytojau pagelbos, aprašyk savo nergerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigalėsi.

Adresuokite:

Albertas G. Groblewskis

Cor. Elm and Main Sts.

Plymouth, Pa.

Plankų sulakymui ir atlangimui, nuo

puczkų, spogų, liežulų, egzemas, kele pavadių gyduolių ir gydymo būdai. Geriausiai gyduolių nuo prakaitavimo ir smirdėjimo kojų, atsidiūmui palissėjui kojų, kaip Vokietijos armijoje kareivių varėja pagal Prof. Brundzo Gyduolių rūgantinotus Vaistų ir Maisto tiesų chemijos biure Washingtone, per patį sizių vaistų Izsradeja, su pagarinėmis ir daidžiu substancijų visiškai neužkenkiančiuose svelkatai ir sistematai; jokio negali buti pavojus, tas užtvintas mūsų prislega ir šios szales įstatymas. Taipgi išsūsime plėzias informacijas, kaičiau susibūsime plaukiu ir atsiginti ant išspūkius galvos, kaičiau išsugdyti ir išsnakinti pleiskanas, papucukas, dervines, liežulai, egzemas ir kitas odos-skuro ligos, ant kurų mūs esame specjalistai su savo gyduoliu. Bus išsūtus jums išsakintiniams ir darodomyti, kaičiau eizinti tukstančius išsūtymų.

Aprasyk ištarą savo ligos, o gausį visokias plaukių dirbėjų „Lenkiškai ir Lietuviškai gyduolių“, o persitikrinusi, kad ne išsūtymuose.

Ypatingai SLAPTS ligas gydomi ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Delto jeigu trokštai tikros gydytojau pagelbos, aprašyk savo nergerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigalėsi.

Adresuokite:

Albertas G. Groblewskis

Cor. Elm and Main Sts.

Plymouth, Pa.

TEMYKITE!

Uzdejau Krautuvę Apsiaivim
(Shoe Store)
Visokiam pasirinkime ir prekės.
Atsilankykite ir persiliudykite apie
daugumą ir geruą tavorą.

L. Buczinskis,
218 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Old Phone 293-R. New P-ne 1500-R.
Lietuviškas Graborius,
Fr. Kavaliauskas,
Karietos Laidotuvėms, Vesei-
lioms ir Krikštynkms.
57 Cor. Hazle & Stanton St.,
Wilkes-Barre, Pa.

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIU ABROZU.

Darba—
atlieku pui-
kiai už prie-
nam preke.

Kogeriausia
darau nau-
jas skripkas
ir taisau.

G. BENSON,
328 Bedford ave. BROOKLYN,
N. Y.

(tarpe So. 2-nd ir 3-rd st.
du blokai nuo Grand st.)
Galerija atidara nuo 8 ryte iki 6 val. vakare.
Utarinkais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M

Dr. Albertas Kauffman
Gydymas iš seno kraujas.
Specjalistas nuo visokių
lignų.

Gydo net labiausiai užsisenėjusias vyrus,
moterys ir kudikių ligas.

Galima snsišnekėti lietuviškai, len-
kiškai, rusiškai, vokiškai ir slaviškai.

VALANDOS PRIEMIMO.
nuo 8 iki 10 iš ryto, no 2 iki 4 po piet
nuo 7 iki 9 vakare.

No. 51 N. Washington street
Wilkes-Barre, Pa.

Prekė \$10 už baksą. Freitas apmokamas
317-319 Grand St., Wilkes-Barre, Pa.
Telephone, 1162 Wm'sburgh

PRIELIAI LIETUVIAL.
12 dideliu ir 12 mažu,

P. V. ROVNIANEK & CO.

Seniausias Lenkiškai-Slaviskas

BANKINIS NAMAS

Uždėtas prieš 21 metus.

KANCELARIJOS:

TAUTIEČIAI!

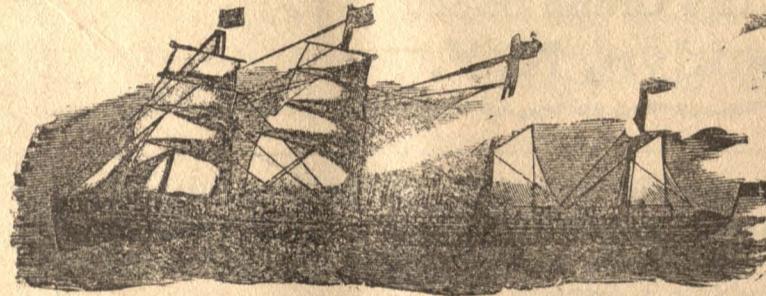
Jeigu norite siūti pinigus į seną krajų, arba reikalinga
kokia roda ar pagelba —

Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias
bankierius viso Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir
greitai siunčiam pinigus. Parduodam laivakortes ant visų linijų,
kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antwerp, Anglia, Fium, Libau ir t.t. Paimam visokias reikaluoose turto ir karei-
vijos provas. Priimam ant padėjimo pinigus ir už metus mo-
kam procentą.

Su bent kokiui reikalui kreipkitės ypatiškai ar per laišką:

P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Max Kobre
Litewski i Polski BANK
40 Canal Str.—142 Division Str., NEW YORK
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prietaisai! duodu jums žinią, kad mes parduodam Sifkortes ant visų
greičiausiu laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pini-
gus, kurius jusų prietaisai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
neškėti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudykite, kad mes per
52 metus užsienėje teisingai. Teiposi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Doudam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam
po 3% procentus ant metų. Procentą tik ta mokam nuo 50 dolerių ir vir-
šas, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti
gali kožna dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka.

Adwokatas ir Notary Public.
Ofisai: 3 N. Main st., Wilkes-Barre
Pa., kasdien.
138 S. Washington Ave.
Scranton, Pa.

Panėdėliai ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak.

Užsiimti provomis Wilkes-Barre
ir Scranton ir teigti pas skvairas, pa-
liudyjimus (dovierastis) išrupinu
Rosijoje ir Lietuvos.

New Phone 1284-R.

PUIKUS HOTELIS!
KAZ. Milišausko.

Geriansia užsienė lietuviams.
Salė Mitingams ir Susirinkimams.
Priek tam laikai kruačyste. Ste-
liutus siutus dirbu pagal naujausią
madą, už prieinamą prekę.

Reikale nepamirškite savo lietuvių.
243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

Hotelis žemai, o kruačyste viršu.

NEAPSIGAUK PATS SAVE.

Vyras ir moteris, kurie apsigaudinėjā patys, yra didžiausiai savo
priešas. Dievas dave Tau sveikata, ta didžiausia turtas, idant ja ser-
gumei ir atsakandžiai nandotumei. Didelės upės susileja į muzų
upelį. Didelis medis išauga į mazų aržalų teipgi ir sun-
kios naikinancios žmogų—li-
gos ir išsiplečiajā iš menkų
apsireiškimų nesvelkumui; to-
dėl jei pajatec tuoju nesigydys i o sakydam laukia ry-
tojan, tada apsigaudinėsi
patsai save.

Neapsigauk patsai save be-
lankiant rytojan; ateik ar
rašyk dar siandien lietuviškai,
pas gera žinomas pasauleje
Profesorius, kurie tuoju
užsimi Tavo sveikata, suteik-
iant vaistus ir pagelba, teip
kaip ir tiems tuksstančiams iš-
gydytū, ką jau kitą daktarai
buvo atsakė, nustojant villes.
Neapsigaudinėk pats
save, ilgiau. Atidėliok, kad
iš menkų nesvelkumui, pasi-
darytu didelė liga. Bet jei esi
jau apsilepus į liga yra pa-
vojinga, nenustok vičtis, nors
kiti daktarai neisgydė. Musų
garsus Profesoriai yra atsizy-
mėja Mediciinos mokslo ir ži-
no, ką ir kada reikia daryti iš-
gydymui, kada kiti nesujegė
pagelbēti. Atsilankyk ar para-

šyk: The COLLINS N.Y. MEDICAL INSTITUTE
140 West 34th Street, New York, N. Y.
Dr. J. J. McGlade, Dr. J. F. Coyle, Medical Direktorai.

Kasdien nuo 10 iš ryto ik 5 po p. Švent. nuo 10 ik 1 Vak. Ut. ir Pet. 7-8
Prisiusk 10c. markėms, apturėsi garsiajā knyga, Dr. E.C.
Collins, "Vadovas in Sveikata", parašytą lietuviškai.

RUPTURA

Mano, Mano Budas – Iszgyditas
ant visados be operacijos

Aš noriu susisnekoti su kožna žmogu kuris tur rupturą. Aš noriu išsiskinti jenu mano buda gydymo. As turejan darba su ruptura
gydymu ja per dvidešimtis metų, ir turia lėgysmes pilnai tukstančius žmonių kuris turėjo rupturą. Toks milžiniškas patriminas padare manim Rupturos Specjalistu o ne ten kokiu praktikantu.

Atsimink. Aš esu išradę greito ir be skandėjimo budo gydymo. Rupturas, iš mano dideli praktika ir jos geras vaivas padare daug pasekejų. Jai gausi impulsas į ju rąkas, vaivas nebūs atsakantis.

Chroniškos krauso
ir nervų ligos
gydamas.

Dr Alexander O'Malley,
Didžiausias Rupturos
Specjalistas.

PRISIPILDYMO LIGA.

Mano sistemas gydimo prisipildimo ir rektališkos ligos užtikrina jum greita
ir visotinį išgydymą. Aš ne naudoju peilių ar kokių kita barbarišką būdą prie Rektališku liggū.

LIGOS VYRU

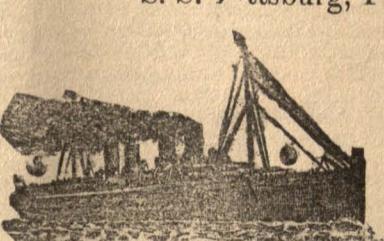
Aš noriu kad kožnas žmogus turedamas Užsiverimą. Nečys Kraują, Slobomą, Mažą Energiją, Kraują ir Inkstus ar koki kitą liggą parašytu ar pasneketu su manim. RASYK jaigu negali ateiti. Visa korespondencija bus užlaikyta slaptynėje ir atsakymai siunčiami čystam konverte. Rašyk ir siunxi 2c, stampą ant knygutes apie Rupturas, Visokias Prisipildimais ir Rektališkas Ligas, o mės siunsim ją dykai ant valo koko adresu.

Dr O'Malley Medikaliskas Ofisai:

158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.,
kur lieuviškai susikalbama ir susirašoma.

Telephonas 8 S.

P. V. Obiecunas & Co
Cor. 12-th and Carson st.,
S. S. Pittsburg, Pa.

Parduodu laivakortes ant visokų linijų ir siun-
čiu pinigus į visas dalis sveto. Davierastis
[pavedimus rastų] atlikim reikalių su Masko-
lijos valdžia. Išmatau visokus pinigus ant
amerikinių ir t.t. Darau apsegėjimais nuo
ugnelių [Fire Insurance] ant visokų daktarų. Jai
kuri atkeliausy nylakytų kastlegarnė, togū
saukiavai prie manęs, o as jį išliusosus.

Lietuvių krepškite pas savo tautieti, o buisti
užgančiinti.

JOS. ANDRIUSZIS
Sinclair House,

Didžiausias ir puikiausias saliu-
nas, geriausia užsienė lietuviams

85 N. Main St.
PITTSTON, PA.

Skaitykit ir temyk!

Vienas žodis protigam geriaus
kaip dešimts žodžiu neprotigam.

Laikykite seno aptiekoriaus,
senei žinomo visiems
po šiočių adresu:

H. A. Medoff,
151 Metropolitan Avenue,
BROOKLYN, N. Y.

Vienas senas priete-

lius geriaus už du naujų.

Pas mane visada galiti gauti
EUROPISKAS IR
AMERIKONISKAS

GYDUOLIES

už pigiause prekę.

W. SŁOMINSKA,

CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdovanoja

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszko Paro-
dos už rupestinga, tel-
singa ir artistiškai iš-
dirbimą.

KARUNU, SZARPĘ,
KUKARDU, ROZETŪ,
BERLŪ, MARSZAL-
KINIŲ LAZDŪ ir tt.

Turi už garbę aprekiavę
guodiniems Kunigams ir guodini.
Draugystėms, kad asz dirbu
wius augszciausiai paminkus
daigus Piegiausel, Teltingiausel
ir Geriausel, nes per 30 metų
užsiimdama išzordibimalis išgauj
geriausę praktiką ir dėl to gallu
wiską padirbt pigiau ir geriau ne
gali kiti fabrikai.

Šu guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

ATYDA!

ne ukesams
Suvienytu Valstiju.

Norintis pastot SUVIENYTU VAL-
STIJU UKĘSU, nusipirk knygelę:
„Ukésystés Popieros“.

Knygelėje telpa:

1. Dėlko ateiviams reikalingos uk-
systės popierius.

2. Ką reikia daryti norint pastoti
Suv. Val. Ukesu.

3. Kur ir kada galima paduoti de-
klaraciją.

4. Ką turint pakol gausi uk-
systės popierius.

5. Klausimai su atsakymais Lietu-
viškai ir Angliškai.

Ir daugelis kitų naudingų patarimų.
Knygelė kožnam lietuviu yra rei-
kalina. Kaina 25 centai.
Pinigus ir laikus siūsk:

Joseph Bendrick,
Pottsville, Penna.

HOTELIS
VIN. DAJNIO

12 W. Main st. Plymouth, Pa.
Užlaiko visokios arielkos, vyno,
skanaus alučio, porteri ar kve-
pentis cigara. Salė dėl draugys-
čių ir seip susirinkimų.
Reikale kreipkitės pas savo tau-
tieti VINČA DAJNĮ.

SAVO LOCNOJ DIRBTUVEJE
dirbu visokius vezimus

KAS TIK KOKIO REIKALAUJA.

Visap numalevų visokiomis literomis.

Jeigu kas netikit, tai galit apsi-
steliuoti, tai pamatyti mano darbą.

Mano dirbtuvė netoli šio miesto: iš
New Yorks atvažiuoti kaštuoja 13 cen.
elektrišku keiliu, Patersono 10, Newarko
15, Passaic 5, Hobokeno 10, Jersey City
15 cen.....

Joseph J. Kolita
330 Paterson av., East Rutheford, N.J.

MOKINKIMÉS PATYS

Gramatika angliskos kalbos mokin-
tis be mokinčio (apdaryta) \$1.00.

</